

fermo hominū est pauce cōsiderationis et hoc est quā si pari velocitate nititur cōtra motum nauis quia mouetur et nauis Dico quā hōmōi hō non mouet a loco s; i loco et motu isto retinet locū in quo ē ne transferat eū nauis ad alium. et hoc manifestū est a sensu quia si vocaueris signum aliqđ extra aqua vel etiam in aqua a dextris eius vel a sinistris directe videbit se et quecunq; enim intuebit in directō eiusdem signi toto tpe motus illius et si nota uerl duo signo p̄dicto modo erit hic manifestus. Quā si maiori velocitate q̄ nauis moueat intitur circa motū illius tunc manifestum erit a sensu p̄dictos modos id ē p̄ signa notata vel affixa q; mouebit a loco p̄ spacium aliqđ. Si vō minori velocitate nitatur circa motū nauis quā nauis ip̄a moueat tunc necessario seq̄tur motū nauis sed non tāta velocitate q̄nta nauis et hoc est eisdē modis similiter manifestū fiet a sensu. Quare manifestus est hōmōi boies errasse qui in p̄dictis exemplis opinati sunt moueri boiem sic motū p̄trarijs motibus. Si quis vō dicat motū rectum opari motum circularē et iterum motū circularē opari motū alium circularē illi p̄trariū. Dico quia verum ē hoc et apparet a sensu. aqua quippe mouēs rotā lignea; patriam molendinaria mouet motu recto et mouet rotā illam circulariter et iterū rota illa mouet circulariter rotā aliam v; colūnam cui affixa ē mola et ip̄am etiam molā per illā motu alio circulari et p̄trario Sed manifestū est q; ista oia per accidēs fiūt et non per se. Nōdum autē scitū ē a me nec ad huc peruenit ad me q; ab aliq; scitū sit. q; hōmōi machine vel machina inuenta in celis sunt quāq; p̄blome? dicat quia multa corpa spherica sūt ibi que vel q; rum motus nōdum sciunt. Eodem modo rīdeo tibi in motu bige siue q̄drige q; cōpositus ē indubitanter ex mult; motibus motus em̄ axis rectus tm̄ est. motus vero rotaz ē motus multi angularis et hoc est quā singula p̄cta singulorū radiorū describunt figuras multi angulas et vident eē hōmōi figure difficile ymaginabiles et reuera hōminib; qui in hōmōi pauce exercitatiois sunt difficilis ē ymaginatio eaz Quā si eas ymaginari tibi placuerit ymaginare primū in vno puncto ex aliquo radiorū eiusdē bige vel quadrige ascensus quorū facit et de scensus reuolutione rote

sue et erit tibi facile de omnib; alijs similiter ymaginari. Quid vō celoz dclarare posse videtur duab; vijs. Et p̄mū p̄ viā alpetrāgi de quo tibi feci mentione in p̄cedentibus. Quorū em̄ motus p̄formiores sunt motui celi octauī p̄pingores eidem celo vident. Quorum vō motus mag; a motu illi; discrepāt remotiores Sicut euidenter ostendi tibi in motu celi lunaris et hec fuit snia p̄nominati philopbi. h; autē causam sue p̄babilitatē hanc. q; vic; cōformitas et similitudo in motu comitatur aut forsitan effectiue sequit cōformitatē et similitudinē in natura. Cōformitas vō in natura p̄pinq̄tatē et vicinitatē et interdum vnitatē in loco et situ siue positione. Econtrario autē difformitas et dissimilitudo. quare idem erit ordo situū et siue positionum atq; locorū ip̄is celis qui est cōformitatis et difformitatis in naturā et motibus eorū. Secūda via euidentis est in parte a sensu. Eclipsis em̄ solis que per interpositionē lune est indicat solē et celum ei; superiores esse luna et celo ipsius et luna; ip̄am ceteriorē et inferiorē esse aliogn nec p̄hiberet radios solis a mundo inferiori nec solem ip̄m videri ab hominibus sua interpositione. Eadē via apparet q; mercurius est marte ceterior et terre vicinior cū martē manifeste inuent; sit edipsasse q; et in alijs planet; possibile est euenisse. Per instrumenta vō astronomica et etiā quedam geometrica idē ordo certissime deprehensus est et deprehendi potest Cū enim inuenta sit distantia centri terre ad vnāquāq; q; q̄ndecim stellarū fixarū. Similr et distantia que est ab eodē centro ad stellā saturni inuentū est stellā saturni inferiorē eē et etiam excessus distātie ad distantiā et p̄ eandem viā inuenta sunt distātie omnium planetarū ab eodē centro t̄re. Quare differentie et p̄portioes earum adinuicē et p̄pter hoc ex necessitate ordo ip̄oz planetarum in p̄ortate et posterioritate in superioritate et inferioritate et hoc dēs alibi didi-

De p̄funditatib; ip̄oz celo- cisse.
rum siue de spissitudinibus eorum.

Tant erigam te ad pleniorē cōsiderationē ip̄oz celorum que sūt magna mirabilia dei altissimi et vt dem tibi occasionē exercitationis amplioris dicā tibi aliqua de p̄funditatibus ip̄orum celoz hoc ē de spissitudinibus eorum. In p̄mis igr̄ illud dico q; p̄portio
S f i u